Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

# BIULETYN KOWIEŃSKI

## WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 21 lutego 1933 r. 811.

## Treść numeru:



-----oOo-----

## I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

### K r o n i k a .

R o k o w a n i a  l i t e w s k o - p o l s k i e  w  s p r a w i e  m a ł e g o  r u c h u  g r a n i c z n e g o . Prasa Kowieńska /II.33./: Jak podają pisma, w początku marca rozpoczną się rokowania między Litwą i Polską w sprawie małego ruchu granicznego na linji administracyjnej. Przewidzianem jest ułatwienie komunikacji przez linję administracyjną w drodze utworzenia licznych punktów przejściowych. Z małego ruchu granicznego ludność w znacznym stopniu korzysta. W ciągu r.ub. przeszło linję administracyjną 146 tysięcy osób.

Ż y c z e n i a  z  o k a z j i  ś w i ę t a  n i e p o d l e g ł o ś c i . Prasa Kowieńska /II.33./: Z okazji święta niepodległości prezydent Łotwy Kwiesis wystosował depeszę z gratulacjami do Prezydenta Smetony, a łotewski minister spraw zagranicznych Zarinsz podobną depeszę przesłał na ręce Ministra Zauniusa.

16.II. korpus dyplomatyczny złożył wizytę Prezydentowi, a dziekan korpusu poseł włoski Amadori wygłosił odpowiednie przemówienie.

## III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

### K r o n i k a .

Z m i a n y  w  p a r t j i  n a r o d o w c ó w . Prasa Kowieńska /II.33./: Zarząd centralny Związku narodowców rozesłał wszystkim oddziałom partji na prowincji okólnik, w którym zaleca zachowanie ostrożności przy przyjmowaniu nowych członków do stronnictwa, ponieważ, jak się okazało, w czasie ostatnim przedostają się do szeregów narodowców żywioły niepożądane. Wstępując do partji, elementy te mają na względzie jedynie interesy osobiste. Zarząd centralny Związku poleca jednocześnie przejrzeć spisy osób, które się ostatnio przedostały do partji. Nadto prosi Zarząd centralny o nadesłanie spisu narodowości urzędników państwowych, którzy posyłają swe dzieci do szkół mniejszościowych.

D o k o ł a  p r o j e k t u  r e o r g a n i z a c j i  s ą d o w n i c t w a . "Echo" /Nr.47. II.33./: Jak podają, projekt nowej ustawy o sądownictwie przewiduje, że naturalizowani obywatele litewscy nie mogą być sędziami i adwokatami. Według ostatnich pogłosek, powyższa wiadomość nie odpowiada rzeczywistości. Byłaby ona bowiem sprzeczna z paragr.11 konstytucji litewskiej, na mocy którego wszyscy obywatele Litwy są równi wobec prawa i z paragr.5 konstytucji, który głosi, że żadna ustawa sprzeczna z konstytucją niema na Litwie mocy obowiązującej.

R e f o r m y  s z k o l n e . "Echo" /Nr.48. II.33./: W tych dniach minister oświaty inż.Szkenis wyłonił komisję dla opracowania projektu reformy szkół powszechnych, niższych i średnich. Przewodniczącym komisji został dyrektor III departamentu Danilauskas, członkami zaś prof.Konczius, prof.Tamoszajtis, dyrektor gimnazjum Jokantas i inspektor Masilunas. Zadaniem komisji ma być reorganizacja szkół różnych typów. W początkach niepodległego życia Litwy zakładano w różnych miejscowościach niższe szkoły, które miały na celu jaknajrychlejsze stworzenie kadry inteligencji mogącej zająć stanowisko w instytucjach państwowych. Szkoły te miały też na celu ułatwienie zdobycia wykształcenia tym, którzy mieszkają w miejscowościach, oddalonych od gimnazjów. Obecnie szkoły te spełniły już swe zadanie. Zostaną one przeto zlikwidowane. Na ich miejsce powstaną szkoły powszechne wyższego typu, których celem będzie szkolenie młodzieży wiejskiej. Programy tych szkół będą kłaść nacisk na życie praktyczne i gospodarkę rolną.

Pewnej reformie ulegną również gimnazja i seminarja nauczycielskie. Do programu tego typu szkół wejdą przedmioty bardziej praktyczne.

Narazie te reformy są jedynie projektowane. Komisja obecnie gruntownie bada organizację szkolnictwa w innych krajach. Co się tyczy szkół mniejszościowych tego typu i szkół na obszarze Kłajpedy, to sprawa reformy będzie rozstrzygnięta później, przy ułożeniu projektu ogólnej reformy szkolnej.

F a b r y k a   m a s e k   p r z e c i w g a z o w y c h. "Echo" /Nr.48. II.33./: W Kownie powstała grupa przedsiębiorców, która zamierza uruchomić fabrykę masek przeciwgazowych. Fabryka będzie czynna za wiedzą i zgodą Ministerstwa Obrony Krajowej.

U r z ą d   s e k r e t a r z a   g e n e r a l n e g o   w  M i n. O ś w i a t y. "Echo" /Nr.48. II.33./: Jak podają w Ministerstwie Oświaty stworzony zostanie urząd sekretarza generalnego. Urząd ten obejmie jak słychać dyrektor trzeciego departamentu Danilauskas.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

Z a m k n i ę c i e   s z k o ł y   n i e m i e c k i e j   w   T a u r o g a c h. Prasa Kowieńska /II.33./: W tych dniach Ministerstwo Oświaty nakazało zamknięcie niemieckiej szkoły ludowej w Taurogach. Pisząc o tem zaznacza "Memeler Dampfboot" że szkoła ta istniała od 1880 r. Za czasów rosyjskich była ona szkołą kościelną, od dziesięciu lat niemiecką szkołą mniejszościową, utrzymywaną przez państwo litewskie. Zamknięcie szkoły wywołało wśród ludności niemieckiej w Taurogach wielkie poruszenie. Członkowie centralnego zarządu niemieckiego Związku oświatowego interwenjowali w tej sprawie u Ministra Oświaty, który przyrzekł niezwłoczne dochodzenie. Ministerstwo Oświaty motywuje zamknięcie szkoły niemieckiej w Taurogach i połączenie jej z miejscową szkołą litewską okolicznością, że zgodnie z paszportami uczęszczały do zamkniętej szkoły dzieci rodziców Litwinów.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

N a d p r o d u k c j a   l e k a r z y   n a   o b s z a r z e   K ł a j p e d y. Prasa Kowieńska /II.33./: Jak podaje Elta z Kłajpedy, Izba lekarzy kraju wystosowała do krajowych organów administracyjnych pismo, w którem uskarża się na zbyt wielką liczbę lekarzy w kraju. M.in. w piśmie tem wskazuje się na okoliczność, że przed wojną praktykowało w Kłajpedzie 9 lekarzy, podczas gdy obecnie jest ich aż 25, a pozatem kilku lekarzy rządowych i asystentów. W ostatnich czasach pokaźnie wzrosła ilość zezwoleń, wydawanych na prawo praktyki, wobec czego w kraju w stosunku do Wielkiej Litwy jest o 50% lekarzy więcej. Trzecia część wszystkich lekarzy pochodzi z Litwy i w niedalekiej przyszłości po uruchomieniu szpitala Czerwonego Krzyża liczba lekarzy wzrośnie jeszcze bardziej. Dalszy wzrost liczby lekarzy odbiłby się niepomyślnie na stanie interesów lekarzy, praktykujących obecnie, jak też na sposobie wykonywania przez nich swych obowiązków. Pozatem 20 kłajpedzian jeszcze studjuje medycynę i w przyszłości również osiądzie w kraju. Wobec powyższego Izba lekarzy w piśmie swem prosi, aby nie zezwalano świeżo przybyłym lekarzom współpracować w kasach chorych oraz aby takie zezwolenia wydawano im jedynie w wypadkach wyjątkowych.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a.

N o w y   z a r z ą d   z w i ą z k u   s t u d e n t ó w   L i t w i n ó w "Vilniaus Rytojus" /Nr.15. II.33./: 12 lutego wybrano nowy zarząd związku studentów Litwinów w Wilnie. W skład zarządu weszli: Kraużlys /prezes/, Lemeszyte /wiceprezes/, Burokas /skarbnik/, Walukewiczius /bibljotekarz/ i Pukas /sekretarz/.